

MATERIAŁY EDUKACYJNE DO FILMU DLA NAUCZYCIELI KLAS 1-6

J E A N R E N O
MÓJ PRZYJACIEL
PINGWIN

CITY HILL ARTS PRESENTS A CITY HILL ARTS PRODUCTION IN ASSOCIATION WITH SCHURMANN FILMS AND CONTENT STUDIOS "MY PENGUIN FRIEND"
JEAN RENO ADRIANA CARBAJA BY FERNANDO VELAZQUEZ WITH TERESA FONT MUSIC BY MERCEDES ALFONSO AND ANTHONY DOD MANVILLE, ASC, BSC, DIT
EDITED BY JOÃO RONI J. GARCIA PRODUCED BY PATRICK EVOLD SHARON BERENSON DIRECTED BY JONATHAN E. LIM, PROD. BY STEVEN P. WEGNER, PROD. BY ROBIN JONAS ANDREAS WENTZ NICKLAS VERNBERG
EXECUTIVE PRODUCERS BY KRISTEN LAZARIDAN AND PAULINA LAGUNA PRODUCED BY DAVID SCHURMANN City Hill Arts

„Mój przyjaciel pingwin”. Międzygatunkowa solidarność

Poruszająca, inspirowana prawdziwą historią opowieść o przyjaźni między człowiekiem a pingwinem to znakomity wstęp nie tylko do rozmowy o ochronie środowiska, ale również o głębokich więziach, które kształtują nasze życie. Udowadnia, że przyjaźń, która jest bezinteresowna, od której niczego nie oczekujemy, przynosi korzyści przekraczające nasze wyobrażenia.

„Mój przyjaciel pingwin”, kryjąc to ważne i – w swojej prostocie – głębokie przesłanie, jest zarazem rzadkim przypadkiem filmu, który trafia zarówno do starszej, jak i do młodszej grupy odbiorców. Ta opowieść prawdziwie łączy: ludzi i zwierzęta, przedstawicieli różnych kultur, widzów w każdym wieku. Jest zrozumiała dla każdego, bo zamiast eksponować różnice, wskazuje podobieństwa.

Znaczenie bliskości

Joao jest rybakiem w małej, brazylijskiej wiosce. Przed laty doświadczył ogromnej tragedii, która sprawiła, że stał się samotnikiem, żyjącym na marginesie swojej społeczności. Spotkanie z pingwinem, któremu ratuje życie, niespodziewanie okazuje się dla Joao nowym początkiem. Troska mężczyzny o to, by jego podopieczny, Dindim, poczuł się lepiej, okazywana pingwinowi czułość, ponownie otwierają go na świat relacji. Na bliskość. Na radość, którą niesie kontakt z innymi istotami.

Film potwierdza ważną myśl o tym, że wyjście z sideł traumy dokonuje się dzięki wartościowym relacjom. Bohaterowie tej opowieści – zraniony pingwin i obarczony ciężarem przeszłości mężczyzna – zbudują przyjaźń, która nie tylko uratuje ich dwóch, ale stanie się też ważną lekcją dla widzów – przypomnieniem o tym, że wzajemna pomoc i uwaga są zdolne zmienić świat.

Potęga przyrody

Temat oddziaływań między ludźmi a przyrodą często sprowadza się do wyliczania sposobów, w jakie powinniśmy chronić planetę oraz wskazania naszych zaniechań. „Mój przyjaciel pingwin” pokazuje to zagadnienie znacznie subtelniej, opowiadając historię, która zamiast pouczać, inspiruje. Uświadamia, że troska o środowisko rodzi się z autentycznego, żywego uczucia bliskości z innymi istotami.

Uczucie to wynika ze świadomości, że gatunki zamieszkujące Ziemię wiele łączy. Dindim, podobnie jak Joao, szuka ciepła, bliskości i akceptacji. Ma cechy podobne do człowieka – potrafi się uczyć, zmieniać przyzwyczajenia, okazywać przywiązanie. Aby spotkać się z przyjacielem, przemierza tysiące mil oceanu. Joao przekonuje się, że może liczyć na jego lojalność. Postawa odpowiedzialności za środowisko wymaga jednak więcej niż dostrzegania podobieństw między gatunkami – także akceptacji tego, że przyroda wymyka się ludzkiemu rozumieniu, ludzkim rachunkom i przewidywaniom. Zachowanie Dindima wykracza poza zasady zapisane w atlasach zwierząt. Joao potrafi to zrozumieć i uszanować. Pozwala przyjacielowi być blisko i pozwala mu odejść. Chroni jego wolność.

Film przekonuje więc, że troska o przyrodę wiąże się nie tylko z podjęciem ważnych działań, ale przede wszystkim ze zmianą sposobu myślenia. Ze zrozumieniem, że jesteśmy częścią większego, przekraczającego nasze rozumienie, ekosystemu.

Edukacyjny potencjał filmu

„Mój przyjaciel pingwin” to film, który warto obejrzeć z klasą, by wspólnie przyjrzeć się ważnym tematom, takim jak:

- **Różnorodność biologiczna.** Opowieść podkreśla, że przyroda jest pełna zaskakujących i nieprzewidywalnych zjawisk. Pingwin, który postępuje w sposób nietypowy dla swojego gatunku, przypomina widzom, że przyroda wykracza poza nasze oczekiwania.
- **Zwyczaje pingwinów.** W filmie możemy podziwiać urok pingwinów – sprytnych i pomysłowych ptaków. Seans może być ciekawym uzupełnieniem cyklu lekcji na temat „Zaczarowanej zagrody”. Oba dzieła pokazują pingwiny jako zwierzęta, które warto bliżej poznać.
- **Ochrona środowiska.** Historia Dindima pokazuje, jakie konsekwencje ma zanieczyszczenie wód, np. ropą naftową. Nasze działania mają bezpośredni wpływ na przyrodę, a zorganizowana ochrona środowiska jest niezbędna, aby zapobiegać tragediom w świecie zwierząt.
- **Empatia.** Film uczy, że każdej istocie, niezależnie od gatunku, powinno się okazywać troskę i szacunek. To wartościowe przesłanie o potrzebie budowania mostów między różnymi formami życia na Ziemi.
- **Akceptacja i szacunek dla odmienności.** Prawdziwa przyjaźń i więź mogą się rozwijać tylko wtedy, gdy akceptujemy swoje odmienności – zarówno te międzygatunkowe, jak i te międzyludzkie. Relacja Joao i Dindima pokazuje, jak ważne jest przyjmowanie innych takimi, jakimi są, oraz pozwalanie im na bycie sobą, nawet jeśli postępują inaczej, niż byśmy oczekiwali.

Co znajduje się w broszurze?

- **Scenariusz lekcji edukacji przyrodniczej autorstwa Małgorzaty Klepacz dla klas 1-3 pt. „Pingwiny i ludzie – wspólna odpowiedzialność za Ziemię”.** Lekcja koncentruje się na porównaniu cech ludzi i pingwinów oraz zrozumieniu wpływu człowieka na środowisko naturalne. Uczniowie zdobywają wiedzę o życiu pingwinów, analizują podobieństwa między nimi a ludźmi, oraz uczą się, jak ich działania mogą chronić ekosystem lub mu szkodzić. Zajęcia angażują dzieci poprzez pracę w grupach i interaktywne ćwiczenia.
- **Scenariusz lekcji „Dindim i śmieci w oceanie” autorstwa Marcina Siuchno, przeznaczony dla uczniów klas 4-6 szkoły podstawowej.** Celem zajęć jest zwrócenie uwagi na temat skażenia oceanów. Uczniowie poznają źródła zanieczyszczeń, zagrożenia dla fauny morskiej oraz uczą się, jak mogą sami przeciwdziałać tym problemom. Rozwiązując kolejne zadania, nie tylko zdobywają cenną wiedzę, ale także rozwijają umiejętność krytycznego i twórczego myślenia.
- **Scenariusz lekcji „Opieka nad dzikimi zwierzętami” autorstwa Agaty Szulc-Woźniak, przeznaczony dla uczniów klas 4-6 szkoły podstawowej.** Zajęcia rozwijają umiejętności twórczego pisanie. Uczniowie wcielają się w opiekunów różnych gatunków zwierząt. Tworzą opisy, opowiadania i listy z perspektywy swoich podopiecznych. Wykorzystując fragmenty książki Adama Wajraka „Kuna za kaloryferem” i dzieląc się wrażeniami po seansie filmu „Mój przyjaciel pingwin”, uczą się empatii i rozbudzają wyobraźnię literacką.

O autorce:

Agata Szulc-Woźniak – nauczycielka języka polskiego, redaktorka strony Film w Szkole. W 2022 r. obroniła z wyróżnieniem doktorat na poznańskiej polonistyce, nagrodzony I miejscem w konkursie Inki Brodzkiej-Wald. Publikowała m. in. w „Ruchu Literackim” i „Kontekstach Kultury”.

Pingwiny i ludzie – wspólna odpowiedzialność za Ziemię

Scenariusz lekcji edukacji przyrodniczej

AUTORKA: Małgorzata Klepacz

GRUPA WIEKOWA: klasy 1-3 szkół podstawowych

PRZEDMIOT: edukacja przyrodnicza

CZAS REALIZACJI: jedna godzina lekcyjna (ew. dwie godziny lekcyjne)

ZAGADNIENIA EDUKACYJNE:

- zdobywanie wiedzy na temat środowiska, w jakim żyją pingwiny i ich zwyczajów;
- poznawanie podobieństw między pingwinami a ludźmi.

CELE OPERACYJNE:

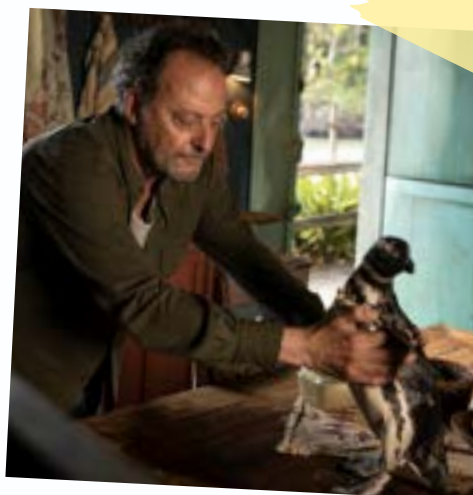
uczeń/uczennica:

- wie, w jakich rejonach świata i w jakim środowisku żyją pingwiny;
- wie, że zarówno ludzie, jak i pingwiny należą do wspólnego królestwa zwierząt i grupy (podtypu) kręgowców, a odróżnia ich to, że pingwiny należą do gromady ptaków, a ludzie do gromady ssaków;
- rozumie pojęcie adaptacji – w jaki sposób budowa ciała i zachowania organizmów mają związek ze środowiskiem, w jakim żyją dane zwierzęta;
- potrafi dokonywać porównań i wskazywać podobieństwa w budowie i zwyczajach ludzi i pingwinów;
- umie uzasadnić związek społecznego trybu życia pingwinów ze środowiskiem, w jakim żyją;
- potrafi posługiwać się nożyczkami oraz doskonali motorykę małą;
- ma świadomość, że działania człowieka mogą mieć negatywny wpływ na środowisko naturalne;
- prezentuje postawę szacunku do dzikiej przyrody i konieczności jej ochrony.

Formy i metody pracy: pogadanka, praca w grupach, karty pracy

Materiały pomocnicze:

- tablica interaktywna lub flipchart, kserokopie załączników (karty pracy), tablice poglądowe lub prezentacja multimedialna dotycząca pingwinów, mapa świata lub globus

Przebieg lekcji:

Nauczyciel/-ka zapowiada temat lekcji, np.: **Na lekcji porozmawiamy o tym, co łączy pingwiny i ludzi oraz omówimy, jak my, ludzie, wpływamy na życie tych niezwykłych ptaków i ich środowisko.** Prowadzący/-ca na dużej tablicy lub flipcharcie zapisuje listę, na której będzie w punktach odnotowywał/-a podobieństwa między ludźmi i pingwinami.

1. Przynależność systematyczna

Wskazówka

Pingwiny, tak jak ludzie, są **kręgowcami**. Jedna i druga grupa posiada **kręgosłup**. Pingwiny należą do gromady ptaków, zaś ludzie do gromady ssaków. Obie te gromady należą do **kręgowców stałocieplnych**, czyli takich, które mają zdolność do utrzymania określonej temperatury ciała bez względu na temperaturę, jaka panuje w otoczeniu. Dzięki temu są w stanie przetrwać w różnych środowiskach. Nauczyciel/-ka w formie pogadanki przedstawia wyżej wymienione informacje.

Prowadzący odnotowuje na tablicy obecność kręgosłupa i stałocieplność jako wspólne cechy ludzi i pingwinów.

2. Budowa ciała

Nauczyciel/-ka wymienia cechy, które charakteryzują gromadę ptaków

Wskazówka

Cechy ptaków:

- przekształcenie kończyny przedniej w **skrzydła**;
- obecność **piór**;
- obecność **dzioba**;
- składanie jaj i opieka nad potomstwem.

Wszystkie te cechy posiadają pingwiny, jednak w odróżnieniu od innych gatunków ptaków, pingwinom skrzydła nie służą do lotu, tylko jako narzędzie pomocnicze w pływaniu. Również cechą odróżniającą pingwiny od innych ptaków jest wyprostowana postawa ciała.

Kolejna cecha do odnotowania na tablicy to wyprostowana postawa ciała.

Nauczyciel/-ka łączy uczniów w pary i podaje jednej osobie z pary schematyczny rysunek człowieka, a drugiej schematyczny rysunek pingwina (zał. 1). Każda para otrzymuje również wspólny zestaw karteczek z podpisami części ciała, które muszą przykleić na swoich schematach (zał. 2). Ich zadaniem jest taki podział karteczek między sobą, aby poprawnie opisać schematy. Celem tego ćwiczenia jest ukazanie wspólnych elementów budowy zewnętrznej występujących zarówno u ludzi, jak i pingwinów. Dzieci w parach, po przyklejeniu nazw części ciała na schemacie, porównują, które elementy w budowie ciała pingwinów są takie same jak u człowieka, a które odmienne. Czas przeznaczony na wykonanie zadania to ok. 5 minut. (Można również poprosić, aby dzieci samodzielnie opisały elementy budowy ciała ludzi i pingwinów na kartach pracy).

Po wykonaniu przez dzieci karty pracy, nauczyciel/-ka, korzystając z ich podpowiedzi, zapisuje na tablicy wspólne elementy budowy ludzi i pingwinów.

3. Środowisko życia i zwyczaje

Nauczyciel/-ka pyta dzieci, gdzie żyją pingwiny. Pytaniami naprowadza ich na odpowiedź, że są to **tereny półkuli południowej**. Prezentuje na tablicy multimedialnej mapę występowania pingwinów lub na mapie świata/globusie wskazuje te obszary. (Można taki podgląd uzyskać na stronie <https://pl.wikipedia.org/wiki/Pingwiny> lub pobrać ze strony Kinder Pingui <https://serwer1359073.home.pl/DEV/HOST-KP-20190408>). Dzieci otrzymują schematyczny wydruk mapy świata (zał. 3). Ich zadaniem jest zaznaczenie miejsc występowania pingwinów kolorową kredką. Prowadzący/-ca informuje uczniów że na świecie żyje tylko **18 gatunków pingwinów**. Prezentuje ilustracje lub karty pokazowe z różnymi gatunkami pingwinów (ilustracje różnych gatunków dostępne są np. na stronie Kinder Pingui). W toku dyskusji dzieci formułują wniosek, że **pingwiny żyją w wodzie i prowadzą wędrowny tryb życia**. Nauczyciel/-ka wyjaśnia, na czym polega wędrowny tryb życia pingwinów i z czego wynika. Wymienia przystosowania tych zwierząt do warunków, w których żyją.

Wskazówka

Przystosowania pingwinów:

- **Opływowy kształt ciała:** ciała pingwinów mają aerodynamiczny, wrzecionowaty kształt, który minimalizuje opór w wodzie, co pozwala im pływać z dużą prędkością.
- **Pióra:** pingwiny mają gęste pióra, które są wodoodporne i utrzymują ciepło. Pióra są ułożone na sobie jak dachówki, co zapobiega dostawaniu się wody do skóry. Dodatkowo pingwiny wydzielają specjalną substancję, którą rozpraszają po piórach, co dodatkowo chroni je przed wodą.
- **Ubarwienie:** czarne od strony grzbietowej, jasne od spodu. Jest to forma kamuflażu przed drapieżnikami. Ciemny kolor widziany od góry zlewa się z kolorem toni morskiej, zaś jasny, widziany od dołu, przez przenikające promienie słoneczne również ułatwia bycie niezauważonym.

- **Warstwa tłuszczu:** pingwiny mają grubą warstwę tłuszczu pod skórą, która pomaga im utrzymać ciepło w zimnych wodach oceanów.
- **„Płetwowate” skrzydła:** skrzydła pingwinów są bardziej przystosowane do pływania niż do latania. Pingwiny wykorzystują te kończyny do efektywnego poruszania się pod wodą.
- **Mocne nogi i stopy:** pingwiny mają mocne nogi i stopy z błonami między palcami, które pomagają im w pływaniu i manewrowaniu w wodzie.
- **Doskonały wzrok:** pingwiny mają doskonały wzrok pod wodą, co pozwala im skutecznie polować na ryby i inne morskie organizmy.

Nauczyciel/-ka informuje, że nie tylko cechy w budowie pingwinów umożliwiają im przystosowanie się do życia w zimnych wodach. Sposób życia też stanowi formę adaptacji do środowiska. Prezentuje kartę pokazową lub wyświetla na tablicy multimedialnej slajd z ilustracją, jak wygląda cykl życiowy pingwinów.

Prowadzący/-ca rozdaje karty pracy dotyczące rozwoju pingwinów (zał. 4). Pyta dzieci, czy pisklę pingwina mogłoby przetrwać samodzielnie w trudnych warunkach i ukierunkowuje dyskusję tak, aby dzieci odpowiedziały, że **pingwiny, podobnie jak ludzie, opiekują się potomstwem.**

Ta kolejna cecha stanowi element wspólny, który należy zapisać na tablicy podobieństw.

Nauczyciel/-ka omawia zachowania godowe pingwinów. Opisuje, jak wygląda ich opieka nad potomstwem. Podaje informację, że u niektórych gatunków pisklęta, które osiągną 40-45 dni **funkcjonują w grupach rówieśniczych**, które można porównać do naszych żłobków lub przedszkoli. W grupach tych zapewniają sobie ochronę przed chłodem i drapieżnikami, podczas gdy oboje rodziców żerują.

Kolejną cechą ukazującą podobieństwo ludzi i pingwinów jest społeczny tryb życia.

Ludzie żyją w zorganizowanych społeczeństwach, a pingwiny często tworzą duże kolonie, które u niektórych gatunków mogą liczyć nawet od kilku do kilkuset tysięcy osobników. Życie w kolonii pomaga im utrzymywać ciepło w trudnych warunkach i chroni przed drapieżnikami, takimi jak mewy, wydryki czy foki. W grupie pingwiny są mniej narażone na ataki, ponieważ w tłumie drapieżnikowi trudniej jest skupić się na jednym osobniku. Dodatkowo, w sytuacji zagrożenia, niektóre pingwiny mogą alarmować resztę kolonii, co daje wszystkim większą szansę na ucieczkę.

Nauczyciel/-ka zadaje pytanie, w jaki sposób pingwiny alarmują resztę kolonii. Gdy dzieci odpowiadają, że za pomocą dźwięków, prowadzący/-ca zapisuje na tablicy podobieństw:

Komunikacja za pomocą dźwięków.

Nauczyciel/-ka nawiązuje do lektury „Zaczarowana zagroda” i pyta dzieci, w jaki sposób pingwinom udawało się uciekać z zagrody. Oczekiwana odpowiedź dzieci to, że udawało się to dzięki umiejętności współpracy. Prowadzący/-ca informuje, że w naturze pingwiny współpracują ze sobą w trakcie polowań.

Kolejny punkt do zapisania na tablicy podobieństw to: umiejętność współpracy.

Nauczyciel/-ka pyta uczniów, czy dostrzegają jakieś inne zachowania głównego bohatera filmu „Mój przyjaciel pingwin”, które przypominają im zachowania ludzi. W formie pogadanki prowadzi rozmowę w taki sposób, aby zwrócić uwagę dzieci na fakt, że zwierzęta, podobnie jak ludzie, **mogą przejawiać pewne emocje** np.: wdzięczność, przywiązanie, strach, radość. Pomiędzy człowiekiem a głównym bohaterem filmu – pingwinem Dindimem nawiązała się więź, która sprawiła, że co roku ptak powracał, by spędzić czas ze swoim opiekunem. Pingwiny to bowiem ptaki wykazujące się niezwykłą **bystrością i towarzyskością**, a także zdolnością uczenia się. Cechy te stanowią kolejne elementy upodabniające te zwierzęta do ludzi.

Odpowiedzi uczniów opisujące, jakie zachowania pingwinów sprawiają, że są podobne do ludzi, nauczyciel/-ka zapisuje na tablicy.

4. Wpływ człowieka na ekosystemy

Co sprawia, że drogi Dindima i człowieka się krzyżują? W tym miejscu prowadzący/-ca zwraca uwagę dzieci na fakt, że **życie ptaka było zagrożone, a Joao okazał mu współczucie i uratował go w momencie, w którym bez pomocy człowieka, oblepiony ropą, nie miałby żadnych szans na przeżycie**. Rozpoczyna się dyskusja o tym, w jaki sposób człowiek może wpływać na życie pingwinów. Nauczyciel/-ka zadaje pytania, jak działania człowieka mogą zmienić losy tych niezwykłych ptaków. Zwraca uwagę na działania o pozytywnym wpływie, np.: badania naukowców opisane w książce „Zaczarowana zagroda” czy działalność organizacji ratujących dzikie zwierzęta i działania wpływające negatywnie – np.: nadmierne połowy ograniczające liczebność ryb, zanieczyszczenie wód plastikiem oraz ropą czy zmiany klimatyczne wpływające na przebieg prądów morskich.

Prowadzący/-ca zachęca dzieci do rozmowy na ten temat np.: „Wiecie już w jaki sposób działalność człowieka może wpływać na środowisko życia pingwinów. Teraz zastanówcie się i podajcie **przykłady naszych zachowań z życia codziennego, które mogą przyczyniać się do ochrony przyrody w Polsce i takie, które są szkodliwe dla środowiska naturalnego**”.

Wskazówka

1) **Przykłady zachowań mających pozytywny wpływ na środowisko to:** segregowanie śmieci, oszczędzanie wody; sadzenie roślin, korzystanie z toreb wielokrotnego użytku, zbieranie śmieci, oszczędzanie energii, korzystanie z transportu publicznego, budowanie domków i poidłek dla owadów.

2) **Przykłady zachowań mających negatywny wpływ na środowisko:** wyrzucanie śmieci w miejscach publicznych, marnowanie wody, używanie jednorazowych produktów plastikowych, nadmierne korzystanie z samochodów, marnowanie jedzenia, niszczenie roślin, spalanie odpadów np. plastiku, marnowanie energii, wypalanie traw, nadmierne użycie środków ochrony roślin.

Jako podsumowanie dzieci otrzymują karty pracy (zał. 5). Zadaniem dzieci jest wycięcie elementów oraz przyklejenie ich w odpowiednim zbiorze. Grafiki przedstawiające zachowania o pozytywnym wpływie na środowisko dzieci przyklejają w zielonym obszarze, a grafiki prezentujące negatywny wpływ człowieka na środowisko w zbiorze oznaczonym kolorem czerwonym.

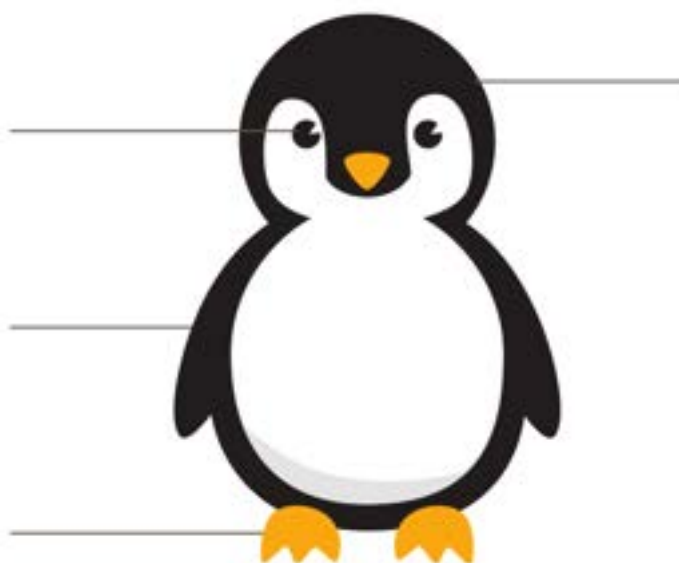
O autorce:

Małgorzata Klepacz – z wykształcenia biolog i ogrodnik, ukończyła studia na Uniwersytecie Pedagogicznym oraz Uniwersytecie Rolniczym w Krakowie. Nauczycielka przyrody i edukatorka. Twórczyni „Przyrodniczego ABC”, projektu, który zrodził się z pasji do natury i pragnienia dzielenia się nią z dziećmi, a którego celem jest rozbudzenie przyrodniczych zainteresowań u najmłodszych i pomoc w zrozumieniu świata poprzez samodzielne obserwacje i doświadczenia. Prywatnie mama ciekawskiego 7-lątka oraz pasjonatka owadów.

CZŁOWIEK

PINGWIN

Załącznik 2

Załącznik 3

Kolorową kredką zaznacz na mapie świata obszary gdzie żyją pingwiny

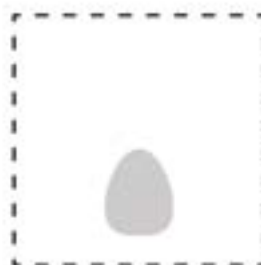
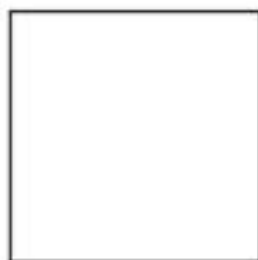
Etapy rozwoju pingwina

Umieść kolejne etapy rozwoju pingwina w odpowiednim miejscu i podpisz ilustracje

dorosły pingwin

jajo

pisklę

młody pingwin

Pingiwn Dindim i śmieci w oceanie

Scenariusz lekcji edukacji przyrodniczej

AUTORKA: Marcin Siuchno

GRUPA WIEKOWA: klasy 4-6 szkół podstawowych

PRZEDMIOT: edukacja przyrodnicza

CZAS REALIZACJI: dwie godziny lekcyjne

ZAGADNIENIA EDUKACYJNE:

- zanieczyszczenie mórz i oceanów;
- wpływ plastikowych śmieci na ekosystemy morskie;
- zagrożenie dla człowieka wynikające z zanieczyszczenia mórz i oceanów;
- działania lokalne i globalne zmierzające do zmniejszenia ilości śmieci w morzach i oceanach.

CELE OPERACYJNE:

uczeń/uczenica:

- zna podstawowe źródła zanieczyszczeń plastikiem mórz i oceanów;
- potrafi wymienić zagrożenia dla fauny wynikające z zanieczyszczenia wód plastikiem;
- wie, co może zrobić, aby nie przyczyniać się do zanieczyszczania mórz i oceanów.

Formy i metody pracy: praca indywidualna, praca w grupie, burza mózgów, praca ze źródłami, karty pracy, samodzielne wyszukiwanie informacji

Materiały pomocnicze:

- atlas geograficzny, mapa świata, globus, komputer z dostępem do Internetu, smartfon, kserokopie załączników z kartą pracy

Przebieg zajęć:

1. Nauczyciel/-ka przybliży dzieciom temat zajęć w formie miniwykładu, np.: „Tłem pięknej przyjaźni w filmie «Mój przyjaciel pingwin» były dwa największe obecnie zagrożenia mórz i oceanów. Co roku **wycieki ropy naftowej**, pochodzące z katastrof morskich jak i «zwykłego» mycia zbiorników statków **zabijają miliony zwierząt morskich**. Śmieci, zarówno pozostałości sprzętu rybackiego, jak i te, które wpływają do oceanów rzekami, również zbierają śmiertelne żniwo. Sami nie jesteśmy w stanie przeciwdziałać plamom ropy na oceanach, ale **mamy wpływ na to, ile śmieci dostaje się do zbiorników wodnych**. W śmieciach morskich przeważa bowiem plastik, a wśród odpadów znajdziemy wiele plastikowych toreb, butelek, nakrętek, filtrów od papierosów, patyczków kosmetycznych, jednorazowych sztućców, słomek i naczyń. To przedmioty, których na co dzień używamy, nie zastanawiając się, co się z nimi stanie, gdy je wyrzucimy”.

Wskazówka

Scenariusz ma przybliżyć uczennicom i uczniom, jak wygląda „zaśmiecanie” oceanów. Ma pokazać, że to realny problem, na który każdy z nas ma wpływ. Scenariusz można wykorzystać na lekcji wychowawczej, można też podzielić go na dwie części. Pierwszą, opartą na karcie pracy, wykonać na lekcji biologii, przyrody lub geografii, kolejną, na którą składają się zadania kreatywne można zrealizować na lekcji wychowawczej lub zajęciach z techniki.

2. Nauczyciel/-ka rozdaje uczniom **kartę pracy z zadaniami** (zał. 1) i prosi o ich wypełnienie.

Wskazówki do zadań z karty pracy

ad 1

Cały ten plastik

Według danych prezentowanych przez Europarlament w ramach kampanii mającej na celu wyeliminowanie jednorazowych opakowań, plastik to **70 % wszystkich śmieci, które dostają się do mórz i oceanów. Z tego 27 % odpadów to pozostałości po narzędziach rybackich (sieci, boje, znaczniki, liny i żyłki)**. Reszta to plastik używany przez nas na co dzień. Śmieci znajdowane na wybrzeżu to butelki, niedopałki papierosów, plastikowe patyczki kosmetyczne, opakowania na żywność, artykuły higieniczne, plastikowe torby, plastikowe sztuczce i słomki, kubki na napoje, balony i patyczki do balonów, pojemniki na żywność.

W pierwszej części zadania uczniowie zaznaczają te przedmioty, których ich zdaniem jest najwięcej w morzach i oceanach. Po skończeniu tej części zadania nauczyciel powinien odczytać poprawną listę 10 najczęstszych morskich śmieci (Plastik w oceanach: fakty, skutki oraz nowe przepisy UE | Tematy | Parlament Europejski).

Teraz uczniowie mogą przejść do kolejnego zadania. Jeśli jest to możliwe, warto zastąpić samodzielne wypisywanie sposobów przeciwdziałania zanieczyszczeniom burzą mózgów na temat tego, **co każdy z nas może zrobić, aby przeciwdziałać problemowi zaśmiecania oceanów**. Nie ma tu złych odpowiedzi, ale powinno wybrzmieć to, że powinniśmy ograniczyć zużycie plastiku, a tam, gdzie to możliwe, zrezygnować z niego całkowicie.

Przykładowe rozwiązania:

Ograniczenie lub zakaz produkcji opakowań jednorazowych; poszukiwanie zamienników dla plastikowych sztućców, słomek; rezygnacja z używania jednorazowych opakowań; używanie zamienników plastiku; używanie wielokrotne plastikowych opakowań; używanie drewnianych lub biodegradowalnych słomek i mieszadełek; wielorazowe opakowania itp.

ad 2

Mikro i makro problem

Zanieczyszczenie oceanów to zagrożenie dla ekosystemów, ale również realny problem dla lokalnych społeczności i całej ludzkości. **Pływające śmieci stanowią śmiertelną pułapkę dla morskich organizmów. Rozpadający się do mikroskopijnych rozmiarów plastik trafia na nasz stół. A wiele „rajów turystycznych” nie radzi sobie z falami śmieci zalewającymi plaże.** Uczniowie będą mieć za zadanie dotarcie do artykułów mówiących o wpływie morskich śmieci na ludzi i zwierzęta. Następnie z listy problemów i zagrożeń związanych z ekosystemami morskimi uczestnicy zajęć mają wskazać te, o których czytali. Zadanie to można wykonać w parach lub w małych grupach. Wykonując zadania, uczniowie mogą posługiwać się swoimi telefonami, tabletem lub komputerem.

Przykładowe odpowiedzi:

Śmierć piskląt morskich ptaków karmionych plastikiem, masowe wymieranie żółwi morskich dławiących się workami foliowymi, plastik obecny w łowionych i spożywanych przez ludzi rybach, niszczenie turystyki przez fale śmieci wyrzucanych na brzeg morski.

ad 3

Wielka odyseja patyczka do uszu

Dindim znajdował na plażach Patagonii kawałki plastiku do konstrukcji swego gniazda. Żółwie morskie zjadają znajdowane w wodach oceanu torebki foliowe. W obydwu przypadkach mowa o odpadach, które przebyły tysiące kilometrów, a do oceanu najprawdopodobniej dostały się wraz z rzekami. **Uważa się że osiem najbardziej zanieczyszczonych rzek świata wnosi 90% oceanicznych odpadów.** Choć jest mało prawdopodobne (ale wciąż możliwe), żeby któryś z odpadów wędrujących Wisłą lub Odrą dotarł na półkulę południową, to śmieci z naszych rzek na pewno mogą trafić do Atlantyku (mimo tego, że Bałtyk jest zamkniętym morzem). W oceanach śmieci tworzą ogromne wyspy – „wyspy śmieci” lub „plamy śmieci”. Powstają w martwej strefie między prądami morskimi. Mogą tu dotrzeć, ale już się nie wydostają, za to cały czas rosną. To, co najbardziej niepokojące, to fakt, iż większość zgromadzonego plastiku szybko zamienia się w pył, który zaczyna krążyć w łańcuchu troficznym.

Zadanie ma pokazać, że nawet w Polsce, używając jednorazowych plastikowych przedmiotów, mamy wpływ na stan oceanów. Przy okazji rozwiązywania zadania, uczniowie zobaczą, że skomplikowana sieć rzeczna łączy się, a woda, nawet z najmniejszego strumienia lub rowu melioracyjnego, może dotrzeć do oceanu.

ad 4

Morski odkurzacz

The Ocean Cleanup to fundacja założona w 2013 roku przez nastolatka. Jej nadrzędnym celem jest stworzenie technologii mających oczyścić światowe oceany ze śmieci. Dziś organizacja ta jest na etapie wdrażania kolejnych autonomicznych maszyn „łowiących” śmieci. Co ciekawe, przeciwnicy tej inicjatywy wskazują, że śmieci powinny być zatrzymywane przez kraje, które je produkują. Kolejny ich argument jest czysto finansowy: tańszy niż „odławianie śmieci” jest recykling i magazynowanie odpadów. Jednak okazuje się, że te „tanie” rozwiązania nie działają, nawet tam, gdzie są wdrażane.

Zadanie ma pobudzić wyobraźnię dzieci. Uczniowie mogą zaprojektować lub zbudować model urządzenia, które ma przemierzać ocean w poszukiwaniu odpadków. Jeśli prowadzący uważa, że to będzie pomocne, można zaprezentować uczniom projekty The Ocean Cleanup.

ad 5

Katastrofalna plama

Dziś niemal każde dziecko marzy, żeby być tiktokerem albo influencerem. Zadanie ma przybliżyć uczniom kolejne wielkie zagrożenie dla oceanów, jakim są wycieki ropy naftowej. Jego celem jest jednak również pokazanie, jak trudno tworzyć dobre (lub nawet jakiegokolwiek) treści w Internecie. Uczniowie mogą pracować w parach lub zespołach. Jako źródła wiedzy mogą wykorzystać zasoby sieci. Jeśli jest taka możliwość, dla potrzeb tego projektu można założyć konto na którejś z platform social mediów lub opublikować gotowe treści na profilach szkoły.

3. W podsumowaniu lekcji nauczyciel/-ka przypomina najważniejsze informacje na temat zanieczyszczeń wód i uwagi uczniów, np.: „Dziś dowiedzieliśmy się, jak poważnym problemem są plastikowe śmieci w oceanach i jakie negatywne skutki niosą dla środowiska morskiego oraz dla nas samych. Pamiętajcie, że każdy ma wpływ na stan mórz – nawet małe zmiany w naszych codziennych nawykach mogą pomóc w ochronie oceanu przed zanieczyszczeniem”.

O autorze:

Marcin Siuchno – ornitolog, biolog, współwłaściciel firmy Totemownia.pl. Od ponad 10 lat zajmuje się edukacją dzieci i młodzieży oraz przeprowadzaniem ekspertyz ornitologicznych. Uczy przyrody, biologii i chemii w szkole podstawowej i leśnej, pracuje z maluchami w przedszkolu leśnym, popularyzuje wiedzę na temat ochrony przyrody.

Załączniki

Karta pracy

Zadanie 1. Cały ten plastik

Filmowy Dindim został uznany przez naukowców za wyjątkowego pingwina, bo zaczął używać do budowy swej kryjówki śmieci. Cóż, pingwiny magellańskie nie są wybredne, zbierają to, co wyrzuciło na brzeg morze. Do niedawna były to kamienie i kawałki drewna. Dziś już tak nie jest. Nawet na końcu świata (Dindim i przedstawiciele jego gatunku żyją na południowych krańcach Ameryki Południowej) ocean wyrzuca na brzeg śmieci – śmieci, które zostały wyprodukowane tysiące kilometrów stąd. Spośród milionów ton odpadów, które trafiają co roku do mórz i oceanów, większość stanowi plastik.

Wśród plastikowych przedmiotów unoszących się na oceanach, większość to dobrze nam znane przedmioty. **Spróbuj odgadnąć, które z nich są najczęściej odnajdowane na brzegach mórz.** Podkreśl dziesięć odpowiedzi: plastikowe kubki, butelki i nakrętki, namioty, meble ogrodowe, foliowe opakowania, ramy okienne, niedopałki papierosów, plastikowe sztucce, słomki i mieszadła, patyczki kosmetyczne, słupki drogowe, artykuły higieniczne (podpaski, tampony), zabawki, opakowania na żywność fast food, torby foliowe, buty sportowe.

Wymień trzy najlepsze, twoim zdaniem sposoby na ich ograniczenie:

1)

2)

3)

Zadanie 2.

Mikro i makro problem

W oceanie większość plastikowych śmieci bardzo szybko się rozdrabnia (ale nie rozkłada), zamieniając się w plastikowy pył. Śmieci, które nie uległy rozpadowi, prądy morskie i wiatry zbijają w „wyspy”. Niektóre z nich są większe niż nasz kraj. Część dryfujących śmieci dociera też do plaż.

W tym zadaniu potrzebny będzie telefon albo komputer. Poniżej zostały wypisane hasła, zwroty i frazy, które, po wpisaniu w wyszukiwarkę, skierują Cię do konkretnego artykułu lub do ich listy. **Twoim zadaniem będzie, aby przeczytać polecane Ci treści i podkreślić cztery największe zagrożenia związane z zanieczyszczeniem oceanów.**

1. albatrosy i plastik
2. żółwie morskie i plastik
3. mikroplastik w rybach
4. śmieci na rajskiej plaży

Zagrożenia: wymieranie morskich ptaków, zamieranie Wielkiej Rafy Barrierowej, masowa śmierć żółwi morskich, pochłanianie przez ludzi mikroplastiku z rybami i owocami morza, pustynia tlenowa na dnie mórz i oceanów, plamy oleju, upadek turystyki na wybrzeżach morskich, morskie górnictwo.

Zadanie 3.

Wielka odyseja patyczka do uszu

Mierząc się z tym zadaniem, zobaczysz, że każdy z nas może przyczynić się do rozrostu wielkich wysp śmieci, które powstają na obszarach oceanów, gdzie nie ma silnych prądów morskich. Odpadki, które się tu znajdują, wędrują tysiące kilometrów, a ich podróż może trwać kilka lat. Jednak wyspa śmieci będzie ich ostatnim przystankiem. Odpadki z Odry i Wisły mogą trafić do najbliższej nam wyspy śmieci znajdującej się na środkowym Atlantyku. Jak się tam dostają? Cóż, wymienione rzeki są zasilane przez mniejsze rzeki, te z kolei mają jeszcze mniejsze dopływy – i tak, niedopałek rzucony na ulicę lub spuszczonej w toalecie patyczek kosmetyczny, będzie niesiony przez kolejne ciek wodne, aby po kilku latach dotrzeć do oceanu i zasilić wyspę śmieci. Choć większość ścieków w Polsce trafia do oczyszczalni ścieków, zdarza się, że to, co wypływa z rur kanalizacyjnych, płynie prosto do najbliższego ciek wodny. To, co pozostaje na ulicach, jest zmywane deszczem i systemem kanałów burzowych trafia do strumieni lub rzek.

Na podstawie mapy, znajdź i wpisz kolejne strumienie i rzeki, potem cieśniny morskie i morza, jakie pokonuje patyczek do uszu wrzucony do Waszej toalety w swej drodze ku wyspie śmieci na Atlantyku. Jeśli Wasze miasto lub wieś nie ma w okolicy żadnego strumienia, możesz wybrać inne miasto z mapy Polski.

Trasę patyczka do uszu lub niedopałka możesz zapisać tu:

Zadanie 4. **Morski odkurzacz**

Zanieczyszczenie oceanów śmieciami jest faktem. Śmieci jest tak dużo, że przyczyniają się do wymierania morskich zwierząt, niszczą połowy ryb i zagrażają turystyce. Dlatego coraz więcej uwagi poświęca się rozwiązaniu tego problemu. Zdecydowanie najciekawszym, a być może najbardziej szalonym pomysłem jest stworzenie autonomicznych, zasilanych słoneczną energią maszyn zbierających morskie śmieci.

Twoim zadaniem będzie zaprojektowanie morskiego łowcy śmieci. Możesz pracować samodzielnie, w parach lub w małych grupach. Projekt maszyny wykonaj w dowolnej technice. Jeśli masz taką możliwość, możesz zbudować makietę urządzenia, które stworzysz. Projektując maszynę, pamiętaj o tym, że ma ona pływać, być autonomiczna, czyli bezobsługowa i zasilana energią odnawialną. Nie może także utrudniać ruchu statków, czyli powinna być odpowiednio oznakowana lub oświetlona. Jeśli nic nie przychodzi Ci do głowy, możesz poszukać inspiracji na stronie internetowej [The Ocean Cleanup](#), fundacji założonej po to, żeby oczyścić wszystkie oceany ze śmieci.

Zadanie 5.

Katastrofalna plama

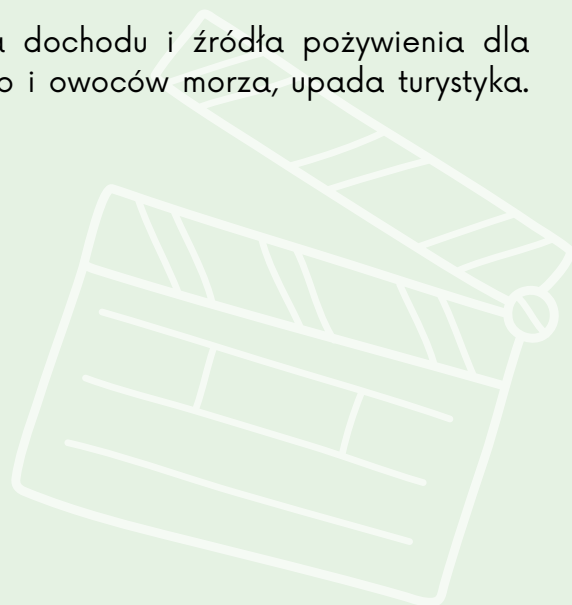
W roku 2010 doszło do największego wycieku ropy naftowej w historii cywilizacji. Do oceanu dostało się 4,9 mln baryłek ropy naftowej (jedna baryłka to ok. 160 l). Wyciek trwał 87 dni, a plama ropy naftowej miała nawet 176 tysięcy km². Wyciek był katastrofą dla organizmów morskich i lokalnych społeczności. Trudno sobie to nawet wyobrazić. Trudno jest także ukazać skalę tego zjawiska i szkody, jakie ono wywołuje. W filmie widzieliśmy Dindima, który przedziera się przez plamę ropy i który bez pomocy człowieka nie dałby sobie rady. Ropa naftowa jest toksyczna. Dindim, czyszcząc sobie pióra, umarłby. Ropa naftowa zasłania też dostęp światła i powietrza do dna morskiego, powodując śmierć wielu zwierząt.

Twoim zadaniem (lub zadaniem Twojej grupy) będzie przygotowanie czterech scenariuszy krótkich filmów edukacyjnych (albo stworzenie czterech filmików), które będą umieszczone w social mediach (możesz je umieścić np. na profilach szkoły). Materiały mają dotrzeć do zwykłego człowieka i opowiedzieć mu o tym, jak wielką katastrofą jest wyciek ropy naftowej. Możecie mówić o liczbach, ale ludzi bardziej przekonują obrazy. Niestety, sami to pewnie wiecie, im bardziej kontrowersyjne zdjęcia, tym więc odstęp i lajków.

Możesz pracować według poniższego szkicu lub wymyślić zupełnie własny plan. Pracuj w parach lub grupach. W tym zadaniu telefon będzie mile widziany.

Przykładowa tematyka odcinków:

1. Wpływ ropy naftowej na zwierzęta i ocean (ropa to trucizna, zabija całe życie w wodzie).
2. Największy na świecie wyciek ropy naftowej w wyniku katastrofy platformy wiertniczej Deepwater Horizon.
3. Jak to usunąć? Ropy nie da się w pełni zebrać z morza. Można ją spalić (słaby ekologicznie pomysł), można ją rozpuścić (jeszcze gorzej), da się ją wyssać, ale jest to proces powolny i mało efektywny.
4. Zagłada morskich zwierząt, zniszczenie źródła dochodu i źródła pożywienia dla lokalnych społeczności. Rybacy nie mogą łowić ryb i owoców morza, upada turystyka. Ten stan może trwać latami.

Opieka nad dzikimi zwierzętami

Scenariusz warsztatów literackich

AUTORKA: Agata Szulc-Woźniak

GRUPA WIEKOWA: klasy 4-6 szkół podstawowych

PRZEDMIOT: język polski

CZAS REALIZACJI: dwie godziny lekcyjne (i przygotowanie się do zajęć w domu)

ZAGADNIENIA EDUKACYJNE:

- kształcenie umiejętności twórczego pisania;
- zdobywanie wiedzy o zwyczajach dzikich zwierząt.

CELE OPERACYJNE:

uczeń/uczennica:

- potrafi opisać specyficzne potrzeby i zwyczaje dzikich zwierząt;
- rozumie, jakie wyzwania wiążą się z opieką nad dzikimi zwierzętami w warunkach domowych;
- kształtuje umiejętność twórczego pisania, tworząc opisy i opowiadania na temat opieki nad zwierzętami;
- potrafi współpracować w grupie;
- rozumie, jak ważna jest empatia i odpowiedzialność w relacji ze zwierzętami.

Formy i metody pracy: praca w grupach, burza mózgów, rozmowa kierowana

Materiały pomocnicze:

- kserokopie załączników, egzemplarze książki Adama Wajraka „Kuna za kaloryferem” (trzy w klasie), atlasy zwierząt (np. „Wielka encyklopedia zwierząt”, red. D. Fedor, Poznań 2015)

Przebieg zajęć:

1. Przed rozpoczęciem zajęć, w domu, uczniowie zapoznają się z fragmentami książki Adama Wajraka: „Wrona na cenzurowanym”, „Kuna w wielkim świecie” i „Rany Julek!”. Prowadzący/-ca może poprosić klasę o przeczytanie zaproponowanych wyżej trzech krótkich rozdziałów lub podzielić teksty w taki sposób, aby każda grupa uczniów przeczytała inny fragment. Uczniowie znają też film „Mój przyjaciel pingwin”.

2. Nauczyciel/-ka zapisuje na tablicy temat lekcji: **Opieka nad dzikimi zwierzętami** i pyta uczniów, co wiedzą na ten temat (np. Czego uczy nas opieka nad dzikimi zwierzętami?, Czego od nas wymaga?), Oczekiwane odpowiedzi (jeśli nie padną, warto naprowadzić na nie dzieci):

- **Dzikie zwierzęta wymagają specjalnej opieki** – uczniowie mogą zauważyć, że dzikie zwierzęta, takie jak pingwin z filmu czy kuna z książki, potrzebują innego rodzaju opieki niż zwierzęta domowe, ponieważ mają inne potrzeby i instynkty (np. wydra potrzebowała kontaktu z wodą, należało nauczyć ją pływać).
- **Opieka nad dzikimi zwierzętami w domu jest trudna i wymaga odpowiedzialności** – zarówno w filmie „Mój przyjaciel pingwin”, jak i w książce Adama Wajraka, zajmowanie się dzikimi zwierzętami była wyzwaniem (bałagan, specyficzne potrzeby żywieniowe, dotyczące snu i zabawy).
- **Pomoc dzikim zwierzętom powinna być udzielana tylko w wyjątkowych sytuacjach** – opieka nad dzikim zwierzęciem w domu może być podejmowana jedynie wtedy, gdy zwierzę jest ranne lub chore.
- **Opieka nad zwierzętami uczy empatii i cierpliwości** – troska o dzikie zwierzęta, nawet przez krótki czas, może nauczyć ludzi empatii, cierpliwości i zrozumienia dla potrzeb innych istot.

Uwagi dzieci nauczyciel/-ka hasłowo zapisuje na tablicy.

3. Nauczyciel/-ka wyjaśnia, że film „Mój przyjaciel pingwin” to historia oparta na faktach. Starszy mężczyzna, mieszkający w Brazylii, uratował od śmierci oblepionego ropą pingwina, a ten co roku pokonywał 5 tysięcy mil, by spotkać się z przyjacielem. Również fragmenty książki, którą czytały dzieci, opowiadają o prawdziwych wydarzeniach – przygodach pary obrońców przyrody, opiekujących się w swoim domu w Puszczy Białowieskiej potrzebującymi zwierzętami.

4. Po krótkiej rozmowie, prowadzący/-ca dzieli klasę na cztery grupy. Wyjaśnia, że każda z nich będzie „opiekowała się” innym gatunkiem. Zespoły losują zwierzęta z zał. 1., a następnie ustalają ich gatunki (pomocne mogą okazać się atlasy).

5. Kiedy każda z grup odgadnie gatunek swojego podopiecznego, nauczyciel/-ka wręcza im listy z zadaniami. Od tej pory uczniowie pracują w oparciu o otrzymane karty pracy, książkę Wajraka i atlasy, a prowadzący/-ca nadzoruje ich pracę, odpowiadając na ewentualne pytania. Dbą również, by dzieci, rozwiązując zadania, brały pod uwagę specyficzne zachowania i potrzeby zwierząt, którymi się „opiekują” (np. kuny prowadzą nocny tryb życia, wrony są znane z inteligencji, wydry spędzają dużo czasu w wodzie, pingwiny są bardzo lojalne wobec swoich przyjaciół).

6. Kiedy grupy zakończą pracę, prowadzący/-ca prosi przedstawicieli kolejnych zespołów o przeczytanie odpowiedzi. Nauczyciel/-ka zaprasza uczniów do wspólnego omówienia stworzonych przez dzieci tekstów. W podsumowaniu zajęć podkreśla, jak ważne jest zrozumienie i szacunek dla dzikiej natury, oraz jak opieka nad zwierzętami może rozwijać empatię, odpowiedzialność i umiejętności twórcze. Uczniowie dzielą się swoimi odczuciami na temat warsztatów, a prowadzący/-ca zachęca ich do dalszego zgłębiania tematu opieki nad dzikimi zwierzętami, np. poprzez lekturę książek Adama Wajraka, czy serii „Młody obserwator przyrody”. Warsztaty kończą się refleksją na temat roli, jaką każdy z nas może odegrać w ochronie przyrody i dzikich zwierząt.

O autorce:

Agata Szulc-Woźniak – nauczycielka języka polskiego, redaktorka strony Film w Szkole. W 2022 r. obroniła z wyróżnieniem doktorat na poznańskiej polonistyce, nagrodzony I miejscem w konkursie Inki Brodzkiej-Wald. Publikowała m. in. w „Ruchu Literackim” i „Kontekstach Kultury”.

Załączniki

Załącznik 1

Załącznik 2

WYDRA

Gratulacje! Do Waszego domu wprowadza się wydra! Pamiętajcie, że ma bardzo specyficzne zwyczaje – uwielbia pływać w błocie, jeść ryby i robić sobie wygodne drzemki na poduszkach. Nie zdziwcie się, jeśli znajdziecie ryby w lodówce – to ulubiony przysmak tego uroczego zwierzątka! Rozwiązując poniższe zadania, możecie skorzystać z odpowiedzi zawartych w atlasie zwierząt lub w historii o Julku.

Zadanie 1.

Ustalcie, jakie imię będzie nosić Wasz nowy przyjaciel/nowa przyjaciółka.

Imię:

Zadanie 2.

Zastanówcie się, dlaczego wydra trafiła pod Waszą opiekę. Co mogło jej się przytrafić – dlaczego potrzebowała pomocy człowieka?

Odpowiedź: Wydra trafiła pod naszą opiekę, dlatego że...

Zadanie 3.

Opiszcie swoje pierwsze spotkanie z wydrą, uzupełniając poniższy opis:

Pewnego dnia do mojego mieszkania wprowadziła się wydra o imieniu

Kiedy pierwszy raz ją zobaczyłem/-am, pomyślałem/-am.....
.....
.....
.....

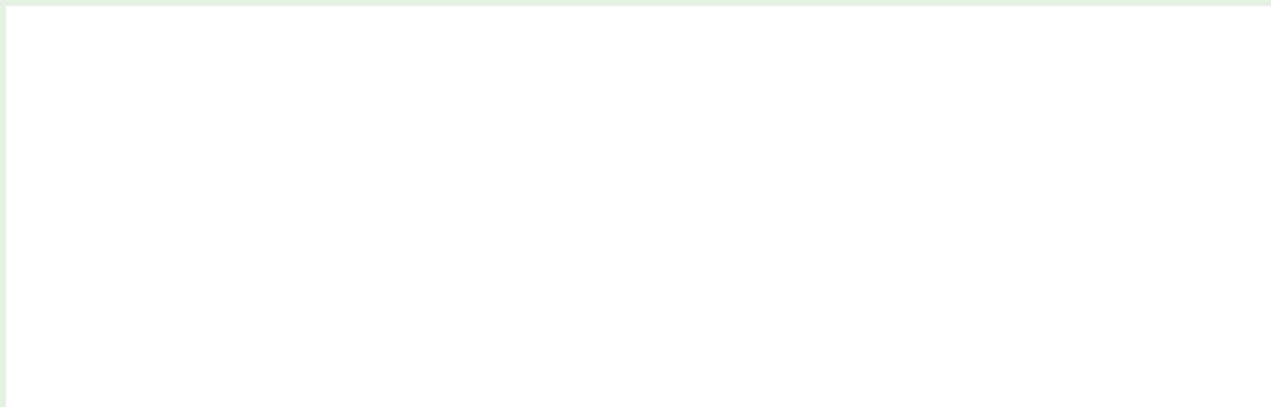
Wydra zaciekała mnie swoim wyglądem. Była

W mojej podopiecznej najbardziej zdziwiło mnie to, że.....
.....
.....
.....

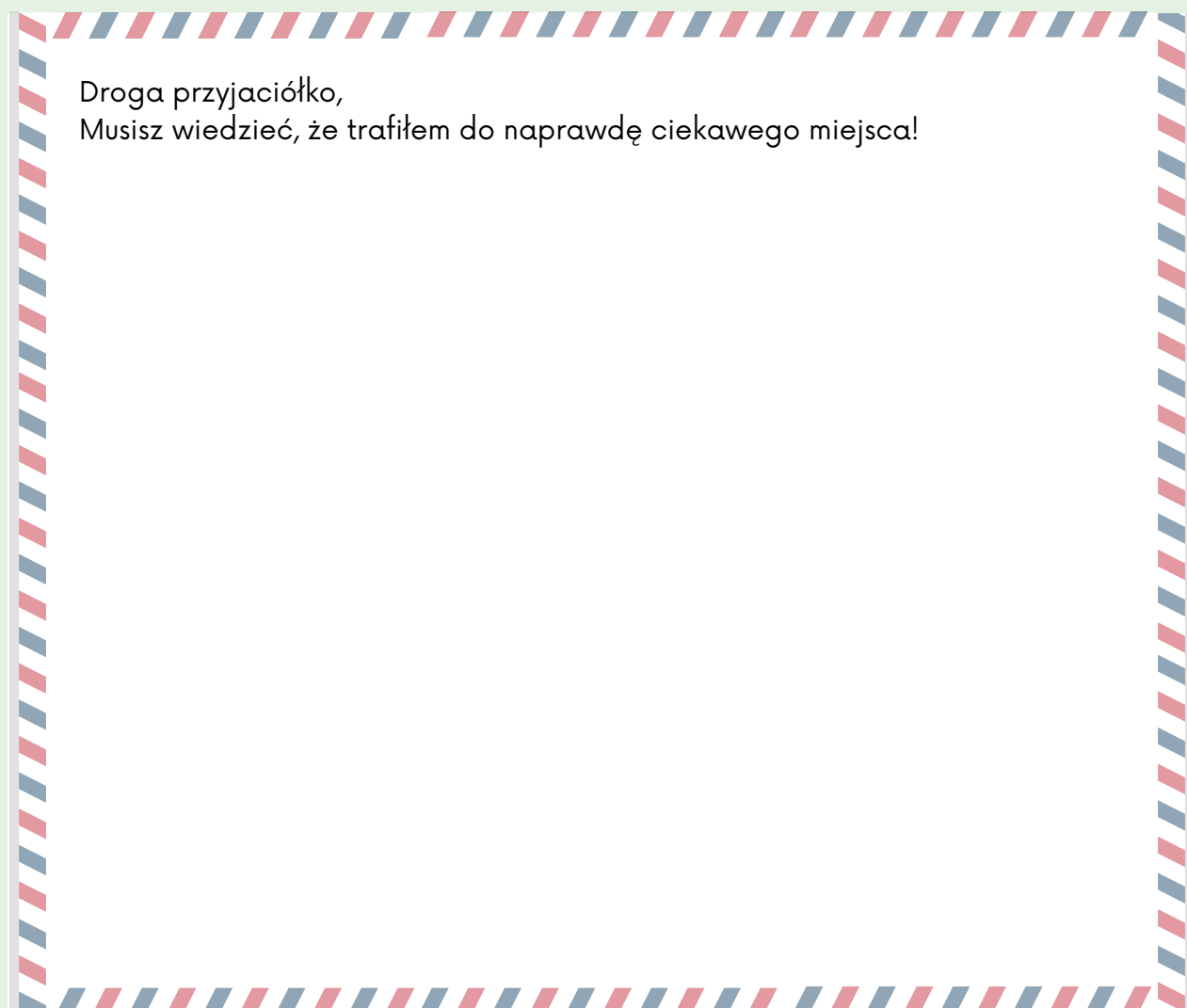
Zadanie 4.

W pięciu zdaniach opowiedzcie o tym, jak wygląda codzienność z wydrą i jakie zwyczaje ma Wasza podopieczna. W swojej wypowiedzi wykorzystajcie przynajmniej pięć słów spośród poniższych:

woda, ryby, wanna, pralka, zabawa, obiad, pokój, jezioro, odpoczynek, szafa

Zadanie 5.

Wyobraźcie sobie, że Wasza wydra ma napisać list do innej wydry, opowiadając o swoim nowym domu i o Was. Nie zapomnijcie opisać największej przygody, jaką zwierzątko przeżyło pod Waszą opieką.

Droga przyjaciółko,
Musisz wiedzieć, że trafiłem do naprawdę ciekawego miejsca!

Obszar do napisania treści listu, otoczony dekoracyjną ramką z czerwono-błękitnymi paskami.

Załącznik 2

KUNA

Macie szczęście! Od dziś mieszka z Wami kuna – mistrzyni akrobatyki i królowa kryjówek. Uważajcie na swoje skarpetki, bo kuna ma słabość do budowania z nich gniazdek! Jej ulubionym hobby jest wspinaczka po zasłonach, więc możecie się spodziewać, że będzie Was obserwować z samej góry jak prawdziwy detektyw. A jeśli usłyszycie w nocy delikatne stukanie – spokojnie, to tylko kuna ćwiczy taniec... na lampie! Życzę Wam wielu przygód z Waszą nową, futrzastą współlokatorką! Rozwiązując poniższe zadania, możecie skorzystać z podpowiedzi zawartych w atlasie zwierząt lub we fragmencie tekstu o Momo i Dino.

Zadanie 1.

Ustalcie, jakie imię będzie nosić Wasz nowy przyjaciel/nowa przyjaciółka.

Imię:

Zadanie 2.

Zastanówcie się, dlaczego kuna trafiła pod Waszą opiekę. Co mogło jej się przytrafić – dlaczego potrzebowała pomocy człowieka?

Odpowiedź: Kuna trafiła pod naszą opiekę, dlatego że...

Zadanie 3.

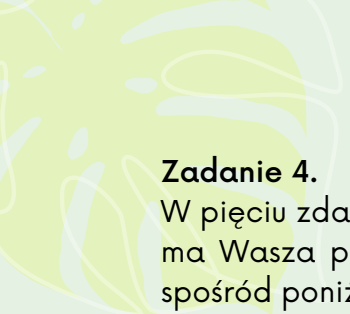
Opiszcie swoje pierwsze spotkanie z kuną, uzupełniając poniższy opis:

Pewnego dnia do mojego mieszkania wprowadziła się kuna o imieniu

Kiedy pierwszy raz ją zobaczyłem/-am, pomyślałem/-am.....
.....
.....
.....

Kuna zaciękała mnie swoim wyglądem. Była

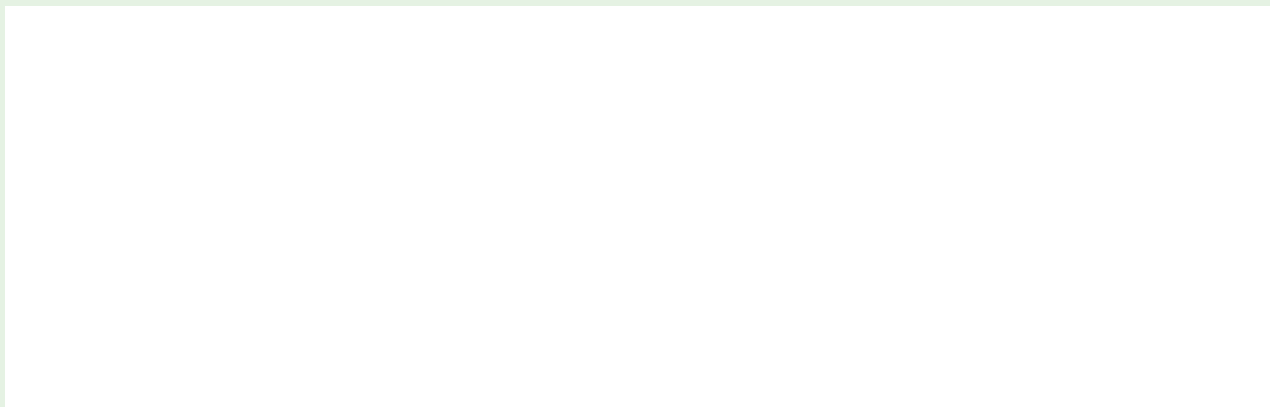
W mojej podopiecznej najbardziej zdziwiło mnie to, że.....
.....
.....
.....

Zadanie 4.

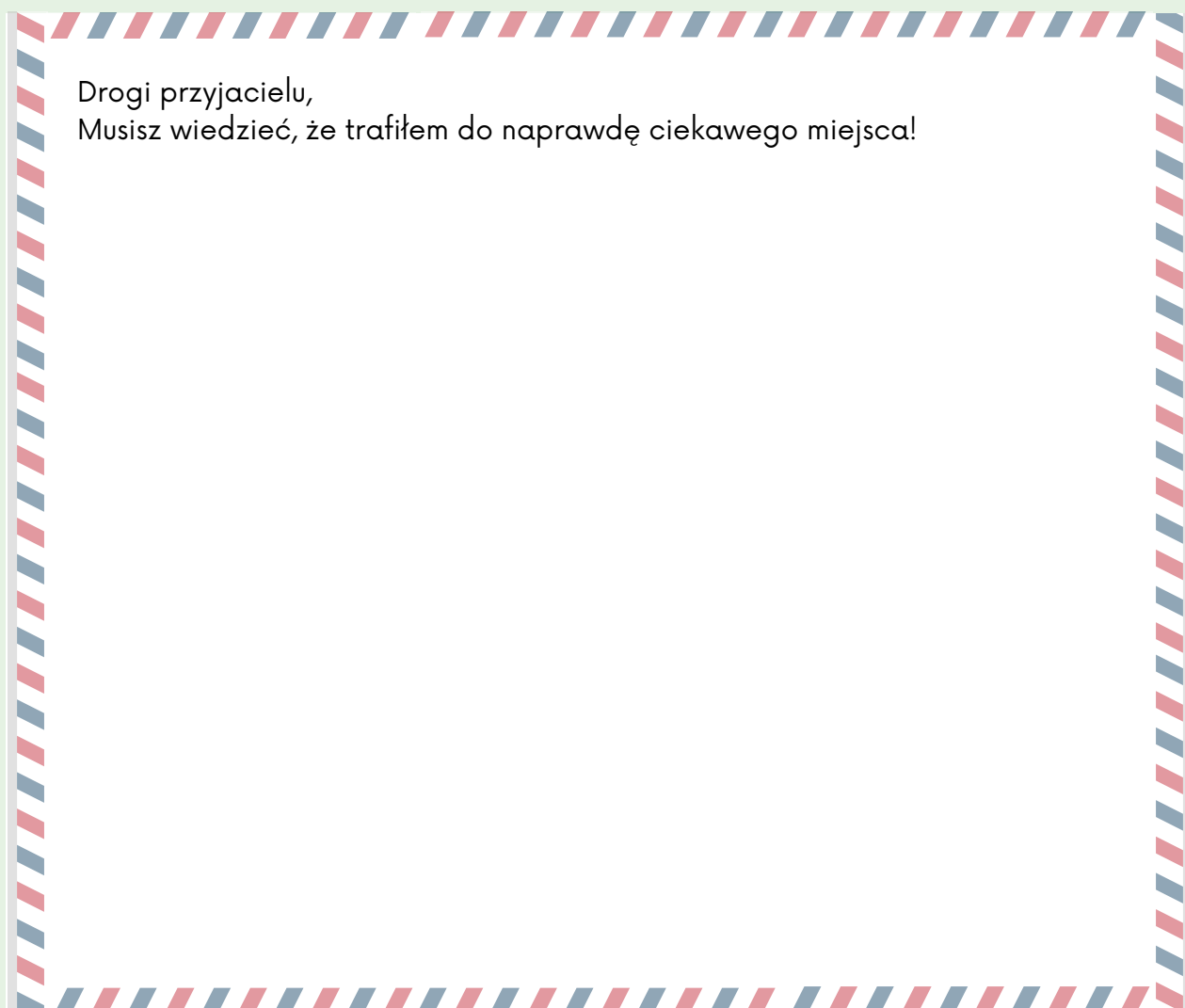
W pięciu zdaniach opowiedzcie o tym, jak wygląda codzienność z kuną i jakie zwyczaje ma Wasza podopieczna. W swojej wypowiedzi wykorzystajcie przynajmniej pięć słów spośród poniższych:

śniadanie, zabawa, kryjówka, pazurki, skakanie, przysmaki, łowy, gniazdo, zasłony, mysz

Zadanie 5.

Wyobraźcie sobie, że Wasza kuna ma napisać list do innej kuny, opowiadając o swoim nowym domu i o Was. Opiszcie największą przygodę, jaką zwierzątko przeżyło pod Waszą opieką.

Drogi przyjacielu,
Musisz wiedzieć, że trafiłem do naprawdę ciekawego miejsca!

Załącznik 2

WRONA

Od dziś dzielicie Wasz dom z wroną! Ta inteligentna i ciekawska ptaszyna z pewnością nie pozwoli Wam się nudzić. Wrony uwielbiają zbierać błyszczące przedmioty i chować je w nieoczekiwanych miejscach. Nie zdziwcie się, jeśli wasze klucze albo monety znikną! Wrona potrafi też świetnie naśladować dźwięki, więc przygotujcie się na rozmowy z nowym domownikiem. Rozwiązując poniższe zadania, możecie skorzystać z podpowiedzi zawartych w atlasie lub w rozdziale „Wrona na cenzurowanym”.

Zadanie 1.

Ustalcie, jakie imię będzie nosić Wasz nowy przyjaciel/nowa przyjaciółka.

Imię:

Zadanie 2.

Zastanówcie się, dlaczego wrona trafiła pod Waszą opiekę. Co mogło jej się przytrafić – dlaczego potrzebowała pomocy człowieka?

Odpowiedź: Wrona trafiła pod naszą opiekę, dlatego że...

Zadanie 3.

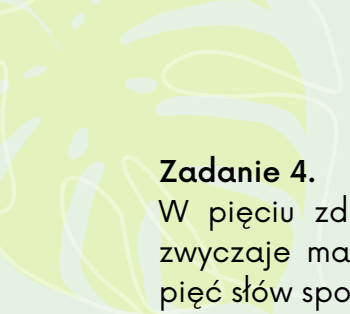
Opiszcie swoje pierwsze spotkanie z wroną, uzupełniając poniższy opis:

Pewnego dnia do mojego mieszkania wprowadziła się kuna o imieniu

Kiedy pierwszy raz ją zobaczyłem/-am, pomyślałem/-am.....
.....
.....
.....

Wrona zaciekała mnie swoim wyglądem. Była

W mojej podopiecznej najbardziej zdziwiło mnie to, że.....
.....
.....
.....

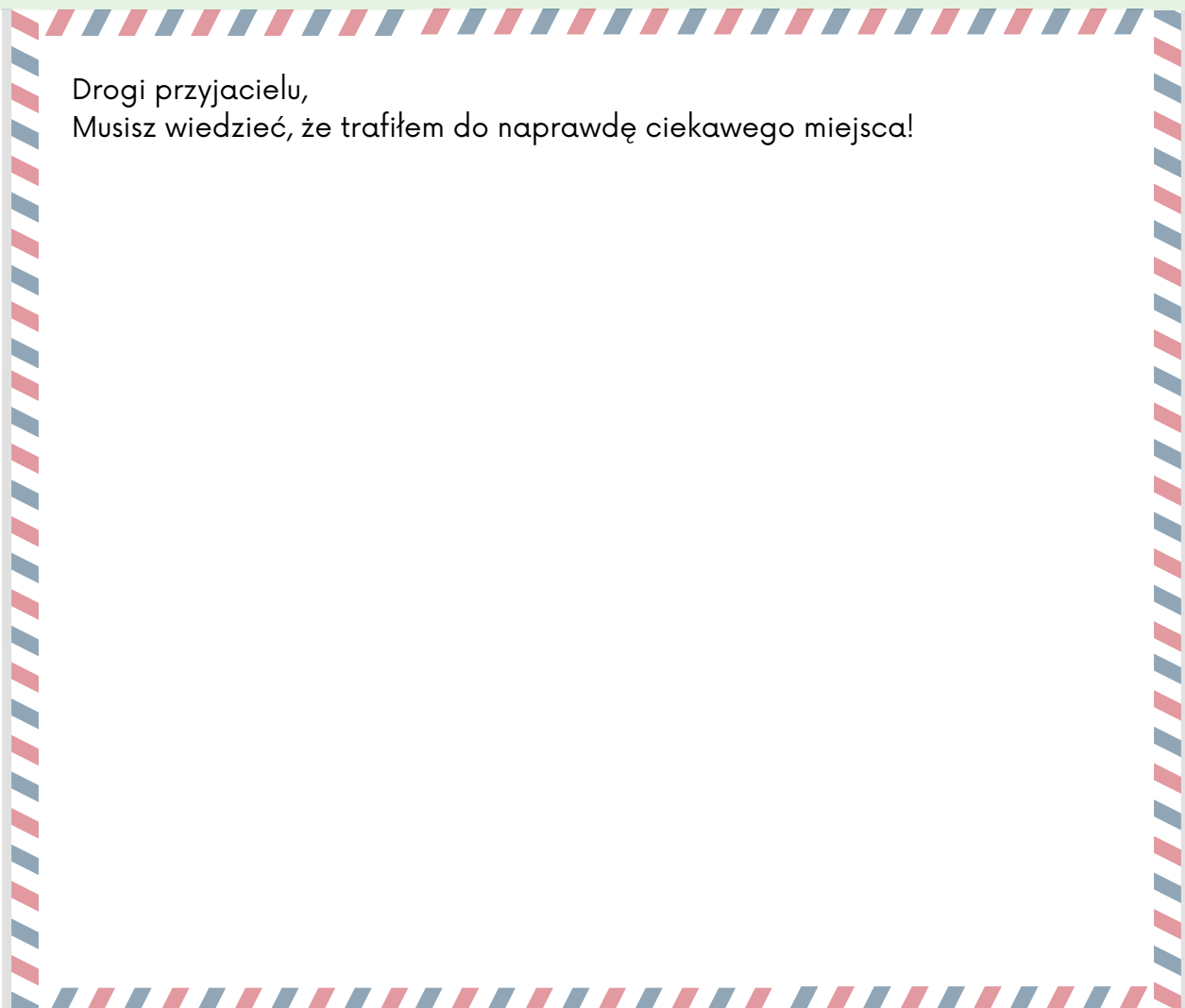
Zadanie 4.

W pięciu zdaniach opowiedzcie o tym, jak wygląda codzienność z wroną i jakie zwyczaje ma Wasza podopieczna. W swojej wypowiedzi wykorzystajcie przynajmniej pięć słów spośród poniższych:

poranek, skrzydła, gniazdo, zabawa, błyskotki, hałas, dźwięki, rozmowy, okno, lot

Zadanie 5.

Wyobraźcie sobie, że Wasza wrona pisze list do innej wrony, opowiadając o swoim nowym domu i o Was. Opiszcie największą przygodę, jaką ptak przeżył pod Waszą opieką.

Drogi przyjacielu,
Musisz wiedzieć, że trafiłem do naprawdę ciekawego miejsca!

Załącznik 2

PINGWIN

Gotowi na zmiany? Przywitajcie na pokładzie pingwina! Przygotujcie się na mnóstwo śmiechu, bo pingwiny to niezwykle urocze i pełne wdzięku stworzenia. Uwielbiają zabawy w wodzie i są świetnymi pływakami. Pamiętajcie – pingwin potrzebuje dużo troski i uwagi, a kiedy przywiąże się do opiekuna, będzie o nim pamiętał już do końca życia. Rozwiązując poniższe zadania, możecie skorzystać z odpowiedzi zawartych w atlasie zwierząt lub w filmie „Mój przyjaciel pingwin”.

Zadanie 1.

Ustalcie, jakie imię będzie nosić Wasz nowy przyjaciel/nowa przyjaciółka.

Imię:

Zadanie 2.

Zastanówcie się, dlaczego pingwin trafił pod Waszą opiekę. Co mogło mu się przytrafić – dlaczego potrzebował pomocy człowieka?

Odpowiedź: Pingwin trafił pod naszą opiekę, dlatego że...

Zadanie 3.

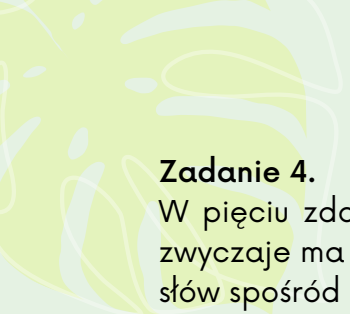
Opiszcie swoje pierwsze spotkanie z pingwinem, uzupełniając poniższy opis:

Pewnego dnia do mojego mieszkania wprowadził się pingwin o imieniu

Kiedy pierwszy raz go zobaczyłem/-am, pomyślałem/-am.....
.....
.....
.....

Pingwin zaciekała mnie swoim wyglądem. Był
.....

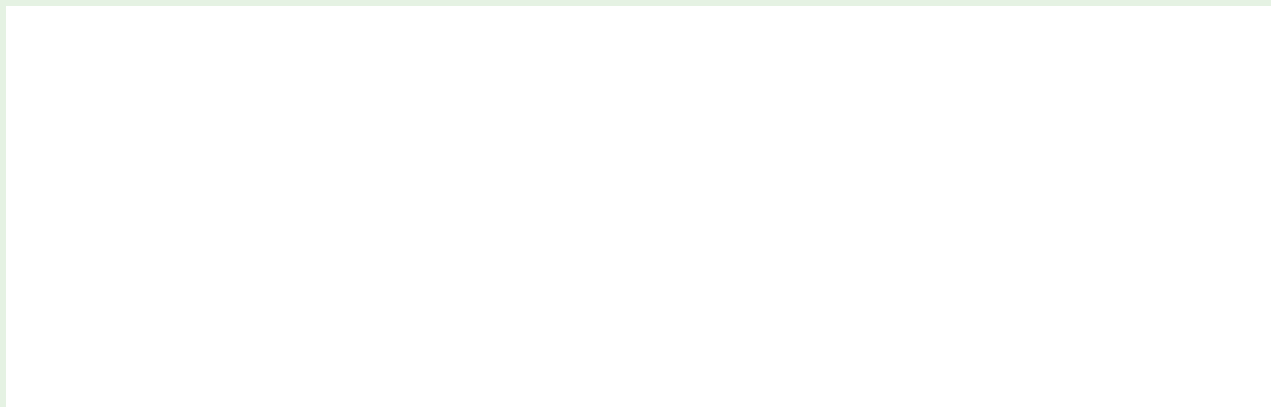
W moim podopiecznym najbardziej zdziwiło mnie to, że.....
.....
.....
.....

Zadanie 4.

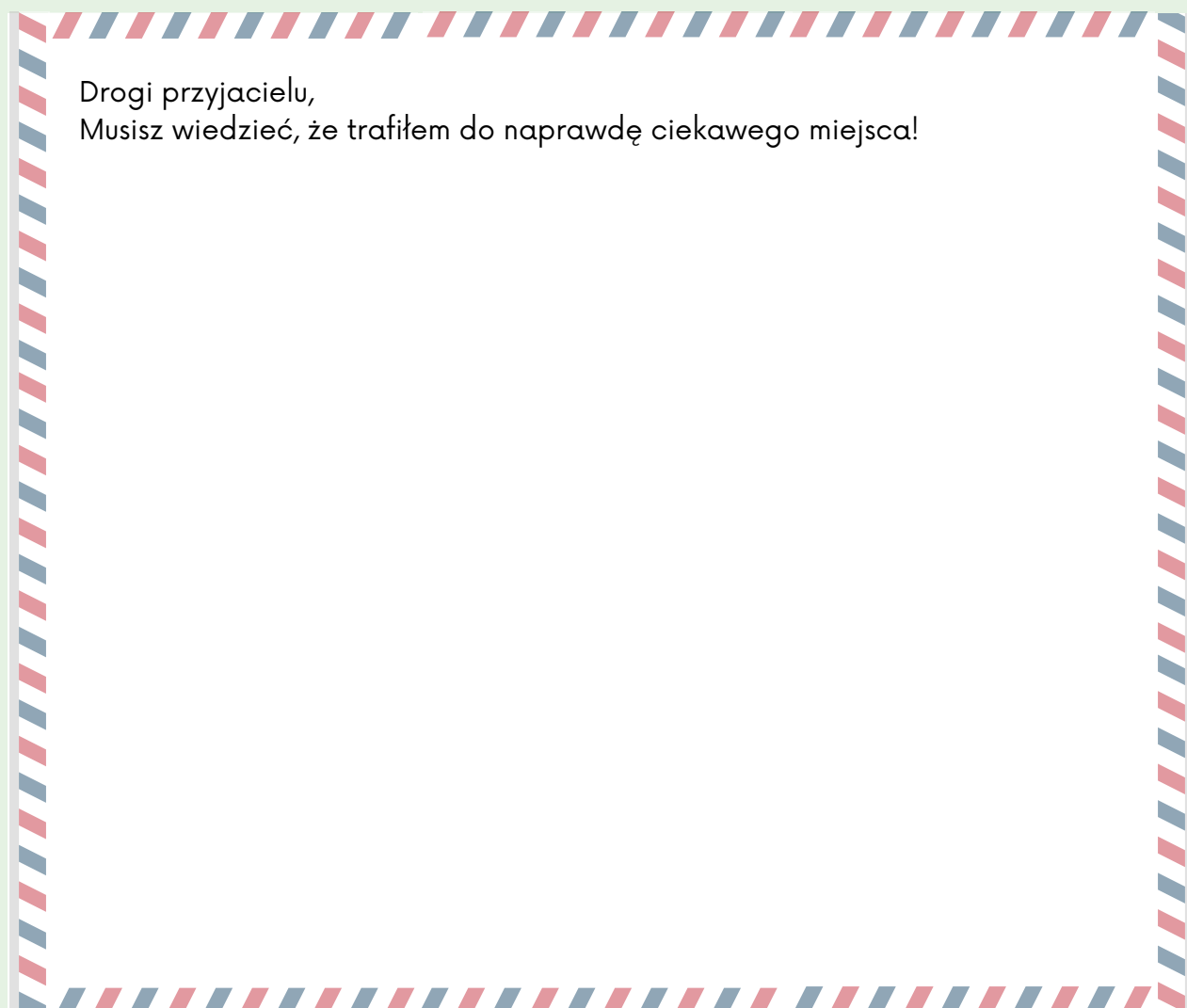
W pięciu zdaniach opowiedzcie o tym, jak wygląda codzienność z pingwinem i jakie zwyczaje ma Wasz podopieczny. W swojej wypowiedzi wykorzystajcie przynajmniej pięć słów spośród poniższych:

basen, pióra, woda, ryba, wędrówka, śnieg, gniazdo, ciepło, lodówka, ślizgawka

Zadanie 5.

Wyobraźcie sobie, że Wasz pingwin pisze list do innego pingwina, opowiadając o swoim nowym domu i o Was. Opiszcie największą przygodę, jaką zwierzątko przeżyło pod Waszą opieką.

Drogi przyjacielu,
Musisz wiedzieć, że trafiłem do naprawdę ciekawego miejsca!

Pozostała część kartki jest pusta, przeznaczona do napisania opisu przygody.

Opracowanie graficzne: Ewelina Garstka-Sońko
Opracowanie merytoryczne: Zespół Edukacji Ferment Kolektiv
Redakcja i korekta: Agata Szulc-Woźniak

Sprawdź więcej materiałów edukacyjnych naszego zespołu na
www.filmwszkole.pl